

2. Калятин В. О. Опыт Европы, США и Индии в сфере государственной поддержки инноваций / В. О. Калятин, В. Б. Наумов, Т. С. Никифорова // Российский юридический журнал. – 2011. - № 1 (76). - Режим доступа: <http://www.center-bereg.ru/o2549.html>.
3. Проблеми та пріоритети формування інноваційної моделі розвитку економіки України / Жаліло Я. А., Архієреєв С. І., Базилюк Я. Б. [та ін.]. - К.: [Б.и.], 2006. - Режим доступу: http://old.niss.gov.ua/Table/Jalilo_m/anot.htm#a1
4. Чижевський Б. Інноваційний розвиток: чому відсутня політична воля та запроваджуються виконавча і фінансова блокади / Б. Чижевський, М. Шевченко // Голос України. - 2016. - 21 липня. - Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/article/272892>.

УДК 338.1

Дудка Х.О.,
асист. Бондик К.Ю.
ДВНЗ Донецький національний технічний університет

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день, у період трансформації економіки, значно зростає роль інноваційної діяльності в Україні. Успіх перетворень в економічній, політичній та соціальній сферах залежить від активності інноваційних процесів. Інноваційна діяльність є головним засобом підвищення ефективності виробництва, однією із складових процесу успішного функціонування підприємства. Тому для подолання відставання в багатьох галузях і сферах виробництва, входження української економіки у світове співтовариство, необхідно посилити інноваційний характер підприємницької діяльності в Україні.

Вивченню і дослідженню проблем інноваційної діяльності в Україні присвячуються праці багатьох науковців, серед яких: В. Александрова, Ю. Бажал, В. Беренс, Г. Бірман, В. Геєць, Н. Гончарова, О. Кузьмін, А.

Пересада, А. Савченко, П. Хавранек та інші. Аналіз результатів наукових досліджень показує, що стан інноваційної діяльності України та зміни інноваційної активності підприємств, спричинені фінансово-економічними кризами є актуальними аспектами сьогодення та потребують постійного дослідження, особливо зараз, коли Україна проголосила курс на інвестиційно-інноваційний розвиток.

Метою статті є аналіз сучасного стану інноваційної діяльності в Україні та пошук шляхів активізації інноваційної діяльності підприємств.

Сучасний стан інноваційної діяльності в Україні більшість експертів-науковців визначають як кризовий і такий, що не відповідає сучасному рівню інноваційних процесів у промислово розвинених країнах.

Дослідження щодо інноваційного шляху розвитку України показують, що за останні роки рівень інноваційної активності промислових підприємств знижувався. Так, у 2015 р. інноваційною діяльністю у промисловості України займалися 824 підприємства, тоді як у 2014 р. – 1609 підприємств, а в 2013 р. – 1715. Загалом питома вага підприємств, що займаються інноваційною діяльністю, менше 20%. У 2015р. 570 підприємств реалізувало інноваційну продукцію на 23,1 млрд.грн. (у 2014 р. відповідно 905 підприємств та 25,7 млрд.грн.). Серед таких підприємств 37,4% реалізували продукцію за межі України, обсяг якої становив 10,8 млрд.грн. [1].

Основним джерелом фінансування інноваційних витрат протягом останніх років залишаються власні кошти підприємств, частка яких з кожним роком збільшується. У 2015 р. частка власних коштів підприємств у загальному обсязі фінансування інноваційної діяльності становила 97,2%, у 2014 р. – 85,0%, а у 2013 р. – 72,9%. Позитивною тенденцією у 2015 р., в порівнянні з 2014 р., стало невелике зменшення обсягів фінансування інноваційної діяльності за рахунок кредитів (на 6,5% або на 447,4 млн. грн.). Проте частка коштів, виділених державних бюджетом у 2015 р., становила лише 0,7 % [1]. Отже, тенденції інноваційної діяльності

останніх років засвідчують про наявність значних проблем та низький рівень розвитку інноваційної діяльності в Україні, що, в свою чергу, негативно відображається на конкурентоздатності продукції та розвитку економіки в цілому.

В умовах трансформації економіки стан і обсяги інноваційних процесів є далекими від європейських стандартів. Таке становище безумовно є тимчасовим. Загальна тенденція до значного впливу інновацій на техніко-економічний рівень підприємств, яка існує в західних країнах ринкової економіки, поступово захопить і вітчизняну економіку, оскільки альтернативи цьому процесу просто не існує [4].

Для здійснення ефективної інноваційної діяльності підприємства необхідно визначити резерви збільшення інноваційної активності і забезпечити їх використання. Але на шляху здійснення інноваційних процесів виникають перешкоди: недостатність джерел фінансування інноваційної діяльності, відсутність власних коштів підприємств, незначна державна підтримка у проведенні інноваційних процесів, відсутність розвинутої інфраструктури інноваційного ринку та низька мотивація щодо вдосконалення нових технологій та впровадження нових видів продукції.

Таким чином, при вивченні праць багатьох науковців можна виділити наступні заходи, які сприятимуть активізації інноваційної діяльності в Україні:

1. Розширити область джерел фінансування та раціонально використовувати наявні, за рахунок обґрунтованості вибору перспективних напрямів інноваційної діяльності підприємств [5].
2. Тісно співпрацювати з іноземними підприємствами, обмінюватися досвідом впровадження інновацій [4].
3. Розробити методику комплексного оцінювання інноваційного потенціалу підприємства, що дасть змогу отримати об'єктивне знання про початкові інноваційні можливості підприємства та дозволить

уникнути нераціональних витрат, пов'язаних з розробкою і реалізацією стратегій інноваційного розвитку [6].

4. Підвищити інноваційну активність персоналу підприємств, оскільки інноваційна діяльність має розглядатися як використання науково-технічного та інтелектуального потенціалу в господарській діяльності для створення нових конкурентоспроможних товарів та послуг [4].

Інноваційна діяльність є невід'ємною складовою господарської діяльності підприємства, найпоширенішим способом забезпечення успішного його функціонування. На сьогоднішній день активна інноваційна діяльність сприяє перетворенню у сферах соціального, економічного та політичного життя суспільства. Проведений аналіз інноваційної активності підприємств свідчить про негативний стан інноваційних процесів в Україні, тому реалізація розглянутого комплексу заходів щодо активізації інноваційної діяльності підприємств дасть змогу значно підвищити рівень ефективності виробництва, що сприятиме успішному функціонуванню та підвищенню конкурентоспроможності підприємств.

Список використаних джерел

1. Державний комітет статистики України: офіційний сайт [Електронний ресурс] / Статистична інформація. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Микитюк П. П. Інноваційна діяльність: навч. посіб. / П. П. Микитюк, Б. Г. Сенів. – К.: Центр навч. літ., 2009. – 320 с.
3. Кашніков В.І. Управління стабільністю й небезпеками в системі «соціум-технік-техніко-технологічна система». // Машинобудівник, 2006. - №12. - С. 44-47.
4. Романова Т.В. Шляхи підвищення інноваційної активності промислових підприємств України.// Ефективна економіка: Електронне наукове фахове видання / Т.В. Романова, Л. О. Іванець - [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3732>

5. Омельчак Г.В. Концептуальні основи розвитку інноваційного потенціалу підприємств / Г.В. Омельчак // Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво . – 2014. – № 2. – С. 113-118.

Артерчук В.Д. Управление инновационным потенциалом предприятия / В.Д. Артерчук, М.Ю. Гузняева //Управление экономическими системами: электронный научный журнал. – 2012. - №46: [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://uecs.ru/uecs46-462012/item/1584-2012-10->

УДК 330

Капітонець М.В.

к.е.н., доц. Далевська Н.М.

Донецький національний університет ім. В. Стуса

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЯК ОСНОВА МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Сучасний період світового економічного розвитку характеризується посиленням технологічної конкуренції та домінуванням інноваційних конкурентних переваг у світовому політико-економічному просторі. Інноваційний тип економічного розвитку дедалі більше стає тим фундаментом, який визначає економічну міць країни та її перспективи на світовому ринку.

Сьогодні Україна відноситься до країн з застарілою індустріальною структурою економіки, яка характеризується технологічною відсталістю. Сировинний ухил виробничої структури, орієнтований переважно на потреби експорту, робить промисловість і економіку України надзвичайно залежними від кон'юнктури зовнішнього ринку та стримує її розвиток. Отже, актуальність дослідження проблем формування інноваційної моделі економічного розвитку та зміцнення України в статусі високотехнологічної держави є очевидною.

Проблеми міжнародної конкурентоспроможності країни з урахуванням інноваційно-інвестиційного процесу досліджено в роботах